

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 10. 06. 2020. 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен: 1. др Јована Петровић, доцент Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура), 2. др Ненад Ставретић, ред. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура) и 3. др Надежда Стојановић, доцент Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Ана, Љубиша, Младеновић 2. Датум и место рођења, општина, држава: 10.02.1995., Београд, Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Пејзажна архитектура и хортикултура 4. Датум завршетка основних студија: 13.12.2018.
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: „Анализа карактеристика и предлог озелењавања скверова у Београду“
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл. инж. Ане Младеновић, под насловом “Анализа карактеристика и предлог озелењавања скверова у Београду” обухвата укупно 98 странице текста. У раду има 76 слика, 54 табела и 8 прилога. Списак коришћене и цитиране литературе износи 23 наслова публикација, као и 18 електронских извора. Обрађени текстуални материјал подељен је у 10 поглавља и то су: 1. Увод (странице 1-3), 2. Метод рада (странице 4-8), 3. Теоријски оквир (странице 9-20), 4. Примери пејзажног уређења скверова у свету (странице 21-29), 5. Услови средине истраживаног подручја (странице 30-36), 6. Резултати истраживања и дискусија (странице 37-88), 7. Предлог озелењавања (странице 89-94), 8. Закључак (странице 95-96), 9. Литература и извори (странице 97-98) и 10. Прилози (од 99 стране). Сва поглавља имају адекватну структуру, која је прилагођена предмету

истраживања, тако да чине логично повезану целину. Мастер рад написан је ћириличним писмом и садржи Извод на српском и енглеском језику. Закључак је јасан и концизан, написан на основу добијених резултата истраживања и дискусије.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Предмет истраживања мастер рада **дипл. инж. Ане Младеновић** су скверови у Београду као значајан тип јавних зелених урбаних простора. Истраживано је 8 скверова на територији општина Врачар и Стари град, који су категоризовани у оквиру 4 типа. Циљ мастер рада је детаљно сагледавање и анализирање свих структурних елемената скверова, вредновање параметара оцене њиховог квалитета и функционалности ради добијања прецизне слике о њиховом постојећем стању. На основу добијених података формиран је предлог озелењавања за сваки тип сквера ради унапређења постојећег стања и одржавања како сваког типа сквера тако и сваке истраживане локације у оквиру типа. Анализом је утврђено стање зеленила, стање абиотичких елемената простора, а сагледани су и параметри дендролошке и биофизичке структуре зелених површина скверова.

У поглављу Увод се истиче да скверови постоје још од првих урбаних формација као једна од основних компоненти градова. Кандидат истиче да се градско становништво драматично повећава у целом свету што доводи до промене физичке структуре градова па и скверова као јавних отворених површина. Бројни аутори су указали на значај скверова и њиховог уређења у планирању и пројектовању урбаних простора. Такође, истиче се значај развоја и подизања нивоа еколошке свести градског становништва о значају јавних градских зелених површина међу којима су скверови веома важни.

Метод рада је детаљно описан, садржи велики број примењених метода, којима је кандидат овладао. Методолошки, рад се заснива на теоретском и примењеном истраживању. Метод рада је обухватио прикупљање литературних података, теренско истраживање и синтезу литературних и података прикупљених на терену, и израду графичких приказа постојећег стања. Категоризација скверова извршена је према Gao (2011). Анализа дендрофлоре рађена је по принципу биоеколошке основе. Детерминација дрвенастих таксона извршена је према Оцокољић и Нинић-Тодоровић (2003) и Вукићевић (1996), цветне врсте и украсне траве према Марковић (2015), док су зељасте врсте и визуелне карактеристике травњака сагледане према Ставретић (2008). За сваку локацију сагледани су и израчунати параметри дендролошке и биофизичке структуре сквера и то: купираност сквера под одређеном категоријом зеленила, приказ и удео заступљених таксона кроз поделу на: лишћарке таксоне, четинарске таксоне, зимзелене таксоне, полузимзелене таксоне и сезонско цвеће а сагледан је и приказан број индивидуа сваког таксона, док је заступљеност таксона жбуња приказана и сагледана преко њихове површине. Истраживање абиотичких елемената обухватило је инвентаризацију и евалуацију визуелних и функционалних карактеристика. У раду су приказани и обрађени услови средине (климатски, микроклиматски, бука, земљиште, вегетација) у циљу дефинисања предуслова за избор, примену, одржавање и негу зеленила на зеленим површинама истраживаних али и других скверова у Београду.

У поглављу Резултати рада и дискусија под потпоглављем Анализа

карактеристика скверова детаљно су приказани резултати рада у оквиру 4 издвојена типа сквера, као и мерени подаци за сваку од истраживаних локација у оквиру типа. Кандидат наводи да су едукативно-образовни скверови најчешће лоцирани у централним грдским зонама и део су историјског развоја града. За овај тип сквера везује се партерно уређење као и могућност одржавања различитих манифестација. Међутим, на истраживаним локацијама се дестимулише дуже задржавање и повезивање корисника са околним простором, како кандидат истиче, јер је дрвенастих таксона мало, као и заступљеност и разноликост мобилијара. Комерцијални скверови се налазе у оквиру стамбених зона, а оивичени су саобраћајницама и објектима јавне намене. На територији Београда око овог типа сквера налазе се угоститељски објекти, продавнице, банке, лабораторије, болнице итд. Кандидат истиче потребу за повећањем удела зеленила, посебно категорије жбуња и цветњака, као и унапређење мобилијара чиме би се разбила монотоност и једноличност. Кандидат истиче да се корпоративни скверови најчешће налазе у оквиру чворишта урбаног ткива око којих се налазе објекти различите намене те су препознатљиве и атрактивне микролокације. У оквиру овог типа сквера на истраживаним локацијама а на основу изнетих података кандидат наводи потребу за санацијом или обновом одређених таксона дрвећа али и интервенција везано за абиотичке елементе како би се унапредила функционалност зелене површине и интеграција простора. Дистрибутивно-транспортни скверови се налазе у оквиру високофреквентних улица стога зеленило треба да буде заступљено у високом проценту. На истраживаним локацијама осим мале површине сквера, кандидат је евидентирао високо учешће површина под застором, водене површине, уколико постоје, нису у функцији а забележен је и мали удео мобилијара. Кандидат истиче недовољно добру искоришћеност простора сквера у оквиру овог типа што утиче на комуникацију и активно коришћење простора.

У оквиру поглавља Предлог озелењавања скверова у Београду истиче се да скверови имају функцију унапређења визуелног изгледа градске средине и квалитета живота корисника. С тим у вези и предлог озелењавања сваког типа треба да тежи стимулисању задржавања и боравка на скверу. Кандидат на основу изнесених резултата наводи да ниједан од истраживаних локалитета није адекватно одржаван нити су максимални капацитети простора искоришћени. Редован мониторинг и адекватно реаговање од стране управљача је неопходано како би се на време санирали уочени недостаци и решили проблеми. Висока естетика и функционалност скверова као јавних урбаних зелених простора током читаве године постиже се адекватним уређењем, праћењем, одржавањем, обновом, заменом и допуном како биотичких тако и абиотичких елемената. За скверове као високо декоративне површине изузетно је важно брзо и ефикасно реаговање наводи кандидат. На истраживаним типовима скверова евидентирано је укупно 227 индивидуа дрвећа и 176 индивидуа жбуња. Предлог озелењавања је својствен сваком типу али и истраживаној локацији у зависности од потребе и остваривања функционалности зелене површине и интеракције са околним простором.

У оквиру образовно-едукативног типа сквера кандидат наводи да је потребно сачувати постојеће зеленило тј. индивидуе које се налазе у добром стању, очувати културно-историјске вредности, као и позитивне бенефите сквера који омогућавају корисницима да нормално функционишу током боравка на скверу. Потребно је унети, допунити или обновити постојећи мобилијар а истиче се и значајност изградње комуникационих стаза. Позиције постојећих споменика потребно је додатно нагласити садњом одговарајућег зеленила, а препоручује се

и садња одређених таксона дрвећа и посебно жбуња. Предлог озелењавања комерцијалних скверова укључује уношење нових категорија зеленила, као и нових дрвенастих таксона. Наводи се потреба за уношењем основних елемената мобилијара као и примена соларних панела и еко зелених зидова. Унутар корпоративних скверова кандидат предлаже уношење нових дрвенастих индивидуа, нових елемената мобилијара и обавезно водене површине што би допринело унапређењу функционалности и декоративности и конституисању индентитет овог типа сквера. Везано за дистрибутивно-транспортне скверове кандидат предлаже повећање удела под зеленилом на рачун застртих површина, као и замену тврдих површина порозним материјалима. Предлаже се увођење нових категорија зеленила (посебно украсних трава и цветњака) као и елемената мобилијара.

У Закључку кандидат указује на велики значај скверова као јавних градских отворених, зелених простора. Кандидат систематизовано, према анализираним елементима приказује конкретне резултате и износи закључке до којих је дошао након спроведених истраживања. Такође, указује да урађена истраживања омогућују бољи увид у стање и дају смернице за унапређење истраживаних типова скверова у Београду, као и конкретних локација. Поред адекватног озелењавања истиче се и значај примене редовних и адекватних мера неге и одржавања дендрофлоре, травњака и цветњака, и абиотичких елемената простора. На тај начин се побољшава свеукупан квалитет и функционалност зелених површина скверова које се могу привести категорији високодекоративних зелених површина у граду.

VI ЗАКЉУЧЦИ

Након завршеног истраживања може се рећи да је кандидаткиња успешно и детаљно анализирала и темељно обрадила изабрану тему. Рад је написан језички и стилски коректно, материја је логички распоређена, а резултати јасно презентовани и коментарисани. Имајући у виду све карактеристике рада, Комисија сматра да је кандидаткиња у свом мастер раду успешно обрадила задати проблем и дошла до закључака који имају значај за унапређење истраживаних типова скверова у Београду. Рад се може сматрати добром основом за израду плана и детаљног пројекта даљег развоја, унапређења и обнове ових зелених простора. Поред резултата који су добијени приликом рада на терену, кандидаткиња је показала вештину повезивања добијених резултата са претходним знањима из области пејзажне архитектуре и хортикултуре, што указује да је оспособљена за самосталан рад у овој области.

На основу вредновања резултата рада Комисија сматра да мастер рад **дипл. инж. Ане Младеновић** третира актуелну материју. Да су истраживања методолошки добро постављена на бази проучавања адекватних литературних научних и стручних извора и да добијени резултати оправдавају предузета истраживања.

У том смислу овај мастер рад представља вредан и самосталан рад. Имајући у виду све наведено Комисија сматра да мастер рад **дипл. инж. Ане Младеновић** под насловом “**Анализа карактеристика и предлог озелењавања скверова у Београду**” има све потребне елементе, да се може прихватити као мастер рад и да кандидат може да приступи одбрани.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:
1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: ДА
2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања: нема
VIII ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:
- да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Јована Петровић, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Ненад Ставретовић, ред. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Надежда Стојановић, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.